

TUKIVUOSI 2019-2020

MTK-Pohjois-Savo

Facebook
MTK-Pohjois-Savo

TOIMITUS:
Anne-Mari Heikkinen,
Kohti Tulevaa II -hanke,
MTK-Pohjois-Savo

ULKOASU:
soilimaria.fi

KUVITUS:
Sini Karppinen
zinimilla@gmail.com

PAINO:
Painotalo Plus Digital Oy
2019

Kohti tulevaa II -hanke

Laari
koulutuskalenteri

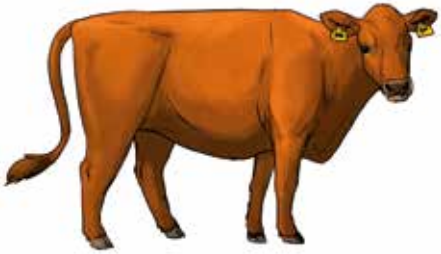
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

TAULUKOT TIIVISTÄVÄT TUKIEHTOJA

Tukikalenterin lisätaulukot auttavat viljelijöitä muistamaan, miten tukiehtoja sovelletaan käytäntöön. Täydentävät ehdot ja viherryttämisehdot koskevat käytännössä kaikkia, ja lisäksi ympäristöehtoihin sitoutuneet joutuvat ottamaan huomioon sen vaatimukset.

Kalenterissa on C- ja AB-II-kohdentamisalueen (Jämsä ja Kuhmoinen) asiat. Kalenterin tiedot on kerätty keväällä 2019. Tarkistathan siis erityisesti päätukihaun 2020 muutokset. Vuoden 2020 maksatusaikataulu perustuu myös vuoden 2019 oletukselle.

Kalenteri muistuttaa tärkeistä päivämääristä. Tarkista ehdot kuitenkin aina osoitteesta ruokavirasto.fi.

LYHENTEET KALENTERISSA

Tässä kalenterissa viitataan tukiehtoihin näillä lyhenteillä:

TÄ = täydentävät ehdot

YMK = ympäristökorvauksen sitoumusehdot

YMP. SOP = ympäristösopimusehdot

EHK = eläinten hyvinvointikorvauksen ehdot

LHK = luonnonhaittakorvauksen ehdot

VIH = viherryttämisen ehdot

LUO = luomutuotannon korvauksen sitoumusehdot

POHJ. KOTIELÄINTUKI = pohjoinen kotieläintuki

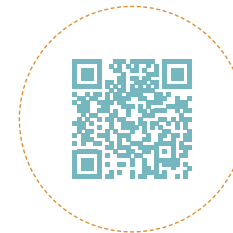
MIKÄ ON QR-KOODI?

Tukiehtoihin pääset nopeiten käyttämällä kalenterin sivuilla olevia QR-koodeja.

Käy ensin hakemassa älypuhelimellesi sovelluskaupasta ilmainen QR-koodin lukusovellus, englanniksi QR Reader. Sovelluskauppa on Windows Phonessa Kauppa, Androidissa Google Play ja IOS:ssa (iPhone/iPad) Applen AppStore. Lataa lukija puhelimesi ja avaa koodi sillä.

Neuvo2020

Neuvojarekisterin
asiantuntijat

HYÖDYNÄ NEUVO2020

Kaikki viljelijät voivat käyttää Neuvo2020-asiantuntijapalveluita 10 000 euron arvosta ohjelmakauden 2015–2020 aikana. Viljelijä maksaa neuvontapalvelun hinnasta vain arvonlisäveron, jonka voi vähentää sen vuoden verotuksessa. Vipu-palveluun on tulossa maatalosaosioon uudistus, josta voit seurata yhteenvetotietoja Neuvo 2020-palvelun käytöstä.

Katso neuvojat Ruokaviraston sivuilta neuvojarekisteristä.

Neuvontaa on tarjolla monipuolisesti tilan erilaisiin tarpeisiin: ympäristöneuvontaan, viherryttämiseen, täydentäviin ehtoihin, tuotantoeläinten terveydenhuoltoon ja hyvinvointiin sekä luomutuotantoon.

Neuvon avulla voit suunnitella myös tilan kilpailukykyä ja kannattavuutta, esimerkiksi investoinnin tai sukupolvenvaihdon alkuvaihetta sekä tuotantosunnan muutosta. Voit saada myös velkaneuvontaa ja laskelmia kannattavuuteen ja tuotantokustannuksiin.

**ENNAKOI JA SUUNNITTELE TULEVAA.
LÖYDÄ TILALLESII OIVIA RATKAISUJA!**

TÄYDENTÄVÄT EHDOT KÄYTÄNNÖSSÄ 2019 c-alueella ja AB-II-kohdentamisalueella

Kaikkien tilojen tulee noudattaa täydentäviä ehtoja, sillä ne ovat lähes kaikkien korvausten ja tukien ehtona.

Tarkista AINA vaatimukset sitoumusehdoista, hakuoppaasta tai sivulta ruokavirasto.fi.

Jos eri tukiehdoissa on saman asian kirjaamisvaatimus, yksi kirjauskerta riittää.

Täydentävät ehdot 2019

Pellonkäytön muoto / pellon osa	PERUSTAMINEN	LANNOITUS	NIITTO / SADONKORJUU	SADON KÄYTTÖ	KEMIALLINEN KASVINSUOJELU	KASVUSTON SÄILYTTÄMINEN	PÄÄTTÄMINEN	HUOMIOI	HUOMIOI ERITYISESTI
Viljelty pelto (sis. kaikki pellot)	Kylvä 30.6. mennessä, voit poiketa runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi. Lajikkeiden tulee soveltua alueelle. Varmista tasainen itäminen ja riittävä siemen-/taimimäärä. Muista suojakaistat!	Nitraattiasetus: kokonaistyyppä lannasta ja org. lannoitevalmisteesta saa olla enint. 170 kg/vuosi. Selvitä maalaji. Lannoitus on kielletty < 5 m vesistöistä. Seuraavan 5 m alalla lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet on mullattava vuorokauden sisällä. Muista kaltevuusrajoite (15 %). Tee lanta-analyysi ja pidä kirjaa lannanlevityksestä ja sadoista. Noudata levitys- ja patterointiaikoja.	Ei vaadi sadonkorjuuta, pl. avomaan-vihannekset. Sadon saa käyttää hyväksi. Kirjaa satotaso ylös. Jos eläimet laiduntavat, muista pitopaikkailmoitus.	On pyrittävä korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottamiseen. Sadon saa hyödyntää ja laiduntaa. Pidä rehukirjanpitoa. Laidunnettaessa maan pinta pitää pysyä pääosion kasvipeitteisenä ja maaperän eroosio saa olla vain vähäistä . MUUTOS!	Huolehdi kasvinsuojelusta ja estä rikkakasvien leviäminen mekaanisesti, biologisesti, kemiallisesti tai kasvinvuorottelun avulla. Muista ruiskuntaus 5 vuoden välein. Pidä kirjanpitoa. Talousvesikaivojen ympärille pitää jättää 30 - 100 m suojavyöhykettä. Suojele pohjavettä. Tarkista kasvinsuojelua-aineiden käyttörajoitteet ja säilytys.	Huolehdi maan kasvukunnosta. Viljele hyvän viljelytavan mukaan. Pidä maatalousmaa avoimena. Selvitä pohjaviesialueen sijainti.	Päätä hyvän viljelytavan mukaan. Jos päätät kasvuston kemiallisesti, tarkista määräajat.	Sängen poltossa on rajoituksia. Torju hukkakaura ja jättiputki. Mahdollisia maisemapiirre-aloilla olevia puita ei saa leikata lintujen pesimäaikaan.	Huolehdi rikkakasvintorjunnasta ja kasvukunnosta. Viljele hyvän maatalouskäytännön mukaan ja pidä maa avoimena. Pellon on oltava viljelykelpoinen 1.1 -31.12. Jos käytät kastelua, tarkista tarvitsetko vedenottoon luvan. Ota vesinäyte, jos kastelet sellaisenaan syötäviä kasveja. Vesinäyte on tehtävä kolmen vuoden välein omasta kaivosta otetusta vedestä.
Pysyvä nurmi	Pysyväksi nurmeksi tai pysyväksi laitumeksi merkittyä peltoa viljellään täydentävien ehtojen mukaan (kuin edellä: viljelty pelto). Laidunnettaessa maan pinta pitää pysyä pääosion kasvipeitteisenä ja maaperän eroosio saa olla vain vähäistä. Natura-alueella on rajoitteita pysyvän nurmen uusimisessa.								©tukikalenteri 2019-2020
Tilapäisesti viljelemätön pelto		Kiellettyä.	Niitolle ei ole esteitä eikä velvoitteita, mutta maatalousmaa pitää pitää avoimena.		Saa käyttää.		Päätöksille ei ole rajoitteita.		Huomioi tukioikeudet. Ala pitää pysyä sellaisessa kunnossa, että se on otettavissa uudelleen maatalouskäyttöön. Ilmoita varastointialueena olevat peltoalueet tilapäisesti viljelemättömänä.
Valtaojien ja vesistöjen varret (= 1 m pientareet)	Jätä 1 m nurmipeitteistä piennarta, myös ensimmäistä kertaa viljelyyn otettaessa. Jos pellon ja vesistön välissä on vähintään 10 m muuta alaa kuin peltoa, erillistä suojakaistaa tai piennarta ei tarvitse olla. Alalle ei saa nousta tulva tai se ei saa olla alaspäin viettävää jokityrystä tai hötteikköä.		Piennar on pidettävä avoimena.	Sadon saa korjata.	Kiellettyä. Pesäkekasittelyä voi tehdä.	Ei saa kyntää.	Tuhoutunut piennar pitää kylvää nurmikasvilla mahdollisimman pian, jos kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu talven aikana, rikkakasvien pesäkekasittelyä tehtäessä tai ojen kunnostustöiden yhteydessä.	Voi olla monilajinen, mutta nurmipeitteinen. Piennar mitataan ojanniskasta kasvuston suuntaan.	Piennar on oltava olemassa. Se voi olla 1 - 3 m. Piennar lasketaan peruslohkon pinta-alaan. HUOM! Ympäristökorvauksen mukaan vesistöjen varrella on oltava väh. 3 m suojakaista, joka alkaa pellon rajasta.
Sarka-, reuna- ja kokoojaojat ja niiden reunat		Sallittua.	Estä vesakoituminen, jottei peltopinta-ala pienene.	Sadon saa käyttää hyväksi.	Ojan saa ruiskuttaa, paitsi jos siinä on vettä.	Ei rajoituksia. Saa kyntää ojan-niskaan saakka.			Jos oja on alle 3 m leveä, se on mukana pinta-ala. Vesakoitunut ojanala poistetaan pinta-alasta.

Täydentävien ehtojen kesantopelto = tuotantoon käyttämätön viher-, sänki- tai avokesanto: Pidä kesantopellot pääsääntöisesti viher- tai sänkikesantona ja uusi niiden kasvusto tarvittaessa.									
Viherkesanto	Kylvä 30.6. mennessä, voit poiketa sääolosuhteiden vuoksi. Ala voi olla perustettu yksi- tai monivuotisella riista-, maisena-, niitty-, mesi- tai nurmikasveilla tai niiden seoksella, mutta ei kuitenkaan vain viljalla, öljy- tai valkuaiskasvilla tai näiden seoksella. Näitä kasvustoja perustettaessa pohjavesialueelle siemenseoksen painosta saa olla enint. 20 % tyyppä sitovia kasveja. MUUTOS!	Lannoitus on sallittua vain monivuotisia kasveja perustettaessa. Typpimäärä saa olla 50 % normaalista (tyyppiä 60 - 80 kg/ha maa-lajista riippuen). Lannoitus on sallittua kylvettäessä tai istutettaessa syyskylvöisiä kasveja. Yksivuotista nurmea ei saa lannoittaa.	Ei tarvitse niittää vuosittain, mutta maatalousmaa on pidettävä avoimena.	Saa hyödyntää ja laiduntaa. Huolehdi, että pellon pinta säilyy nurmipeitteisenä.	Estä rikkakasvien leviäminen.		Viherkesannon saa päättää kemiallisesti tai mekaanisesti 1.9. alkaen sekä 15.7 alkaen, jos istutetaan tai kylvetään syyskasveja.	Myös kesällä saa tehdä lyhtäikaisia pellon kasvukuntaa parantavia toimenpiteitä. Perustele ne lohko-kohtaiseen kirjanpitoon.	Pohjavesialueiden on oltava kasvipeitteisiä. Niitä kesannot rikkakasvien torjumiseksi. Raivion on oltava ensimmäisenä vuonna viherkesantona.
Sänkikesanto	Sadon saa hyödyntää. Saa laiduntaa. Ei tarvitse niittää vuosittain, mutta maatalousmaa on pidettävä avoimena.								
Avokesanto	Saa perustaa vain poikkeustapauksissa, esim. jos rikkakasvitilanne on vaikea tai teet lyhytaikaisia kunnostustoimia. Perustele tukihakemukseen lohkon avokesannoiminen. Kirjaa perustelut myös lohko-kohtaisesti muistiinpanoihin. Estä rikkojen leviäminen.							Pohjavesialueella ei saa olla avokesantoa.	Raivio ei saa olla ensimmäisenä vuonna avokesantona.

VIHERRYTTÄMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ 2019

Tarkista AINA vaatimukset sitoumusehdoista, hakuoppaasta tai sivulta ruokavirasto.fi.

Viherherryttämistukea haetaan yhtäaikaaisesti perustuen kanssa.

Huomaa! AB-alueen vaatimukset poikkeavat joiltakin osin C-alueesta.

Viherherryttämistuki 2019

Maatalousmaa	Tilan maatalousmaa = peltoala + pysyvät kasvit + pysyvä nurmi. Tarkista esim. marja- ja puutarhakasveista vuosittain, mikä kasvi kuuluu pysyviin kasveihin.
Viljelyn monipuolistaminen	Viljele normaalisti vähintään täydentävien ehtojen mukaan. Muista, että viljeltäviä kasveja on oltava vähintään kaksi, pl. vapautukset. AB-alueella kasveja on oltava kolme, jos peltoala yli 30 ha. Ota AB-alueella huomioon myös pääkasvin ja kahden eniten viljellyn viljelykasvin peltoalajaoitteet. Vapaudut kokonaan viljelyn monipuolistamisesta, jos: - peltoalastasi yli 75 % on nurmea, kesantoa, palkokasveja, näiden käyttötapojen yhdistelmää tai jos - tukikelpoisesta maatalousmaastasi yli 75 % on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmää. Vapautus voi aiheuttaa sen, ettei ympäristökorvauksen joitakin tukia makseta. Kasvusto on säilytettävä 30.6. - 31.8. tai kasvi on pystyttävä tunnistamaan kasvijäänteistä. Tarkista, mitkä kasvilajit kuuluvat viherherryttämiseen. Viherherryttäminen ei koske alle 10 ha:n tiloja, luomutiloja tai tiloja, joilla viljellään pääosin nurmea. Luomuvälikorvausjärjestelmään ilmoittautuminen vapauttaa viherherryttämisestä siirtymäkaudesta lähtien.
Pysyvät nurmet (pysyväksi nurmeksi merkitty maatalousmaa)	Lohkon voi kylvää esim. viljalle, jolloin pysyvän nurmen merkintä poistuu. Yli viisivuotiset nurmet muuttuvat pysyväksi nurmeksi. Vipu-kartassa on nähtävissä nurmivuodet. Osa kasvulohkojen nurmikoodeista nollaa, jäädyttää tai kerryttää nurmivuotia. Toistaiseksi Suomessa voidaan viljellä normaalisti täydentävien ja/tai ympäristökorvausehtojen mukaisesti. Nurmea voidaan uusia tai kierto voidaan katkaista ennallistamiseen saakka. Huomioi kuitenkin, että osaa ympäristökorvauksen lohko-kohtaisista toimenpiteistä ei voi ilmoittaa pysyvän nurmen lohkolle. Puustoa saa olla loholla enintään 50 puuta/ha. Heinä- ja nurmikasvien osuus on oltava yli 50 % kasvulohkon tukikelpoisesta alasta. Huomoi, että maatalousmaa on pidettävä avoimena. Natura-alueiden pysyviä nurmia ei saa ottaa muuhun käyttöön. Kasvuston voi uusia vain erityisestä syystä, mutta silloinkaan sitä ei saa kyntää. Uudistamisesta pitää ilmoittaa etukäteen kirjallisesti kuntaan.

KAISTAT TUKIEHDOISSA

Tarkista uomarekisteri Vipu-palvelusta!

Suojakaistat

Kasvinsuojeluaineiden
vesistörajoitukset

1. Jätä 1 - 3 m nurmipeitteistä piennarta. Piennar alkaa valtaojan ojanniskasta tai vesistön varrella pellon rajasta. Piennarta ei saa lannoittaa, eikä siinä saa käyttää kasvinsuojeluaineita (TÄ).
2. Sarkaojaan ei tarvitse jättää suojakaistaa (TÄ).
3. Jos luontainen suojakaista on vähintään 10 m, ei erillistä kaistaa tarvita (TÄ, YMK).
4. Jätä 3 - 10 m nurmipeitteistä suojakaistaa. Kaista alkaa viljellyn pellon rajasta. Suojakaistaa ei saa lannoittaa. HUOM! Suojakaistan ala vähennetään lantatoimenpiteessä ilmoitettavasta peruslohkon pinta-alasta (YMK).
5. Karjanlantapoikkeusta ei voi käyttää alle 25 m vesistöstä (YMK).
6. Alle 5 m vesistöstä ei saa lannoittaa. Seuraavan 5 m alalta lanta ja orgaaniset lannoitteet on mullattava vuorokauden sisällä. Rannan saa laiduntaa (TÄ).
7. Mitään kasvinsuojeluaineita ei saa levittää alle 3 m vesistöstä. Katso myyntipakkauksesta levitettävän aineen suojaetäisyys (TÄ).
8. Jos pellon ja vesiuoman välissä on tiheä, noin 5 m korkea metsikkö, kasvinsuojeluaineen suojaetäisyydeksi riittää 3 m vesistön rajasta (TÄ).
9. Levitä lietelanta, virtsa tai nestemäinen orgaaninen lannoitevalmiste *sijoittamalla* pelloille, joiden kaltevuus on 15 % tai enemmän. Muut lannat on muokattava 12 tunnin sisällä. Tee näin myös silloin, jos käytät säilörehun puristenesteitä ja jaloittelalueiden valumavesiä lannoitteena (TÄ).

Ympäristökorvaus 2019

[illegible]

YMPÄRISTÖKORVAUKSEN LOHKOKOHTAISET TOIMET KÄYTÄNNÖSSÄ 2019

C-alueella ja AB-II-kohdentamisalueella

Lohkokohtaiset
toimenpiteet

Tila noudattaa vain valitsemiensa lohko-kohtaisten toimenpiteiden ehtoja. Muista pitää kirjanpitoa kaikista lohkoista! Tarkista vaatimukset: ruokavirasto.fi.

Lohkokohtainen toimenpide	PERUSTAMINEN	LANNOITUS	NIITTO/ SADONKORJUU	SADON KÄYTTÖ	KEMIALLINEN KASVINSUOJELU	KASVUSTON SÄILYTTÄMINEN	PÄÄTTÄMINEN	HUOMIOI	HUOMIOI ERITYISESTI
1. Lietelannan sijoittaminen peltoon	Ei ole pakollista toteuttaa tai ilmoittaa joka vuosi. Lietettä on levitettävä sijoittamalla tai multaamalla vähintään 20 m³/ha vuodessa lohkolle tai lohkon osalla, jolla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levitys on sallittu. Muista laskea suojakaistat levitysalasta pois. Varmista, että syysilmoituksen alat ja määrät vastaavat lohko-kohtaista kirjanpitoa. Ilmoita vain alat, joissa minimilevitysmäärä täyttyy. Ilmoitetun alan ei tarvitse olla sama kuin tukihakemuksen kasvulohkon pinta-ala. Kirjaa lohko-kohtaisiin muistiinpanoihin lietteen määrä sekä sen typpi- ja fosforiravinnemäärät. Tarkista, että alat, lannan kuiva-aineprosentti ja ilmoitus vastaavat toisiaan. Alat ilmoitetaan syysilmoituksella 31.10. mennessä.								Tarkista, että alat, lannan kuiva-aineprosentti ja ilmoitus vastaavat toisiaan.
2. Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen	Ei ole pakollista toteuttaa tai ilmoittaa joka vuosi. Lisättävän aineen määrän on oltava vähintään 15 m³/ha vuodessa ja kuiva-ainepitoisuuden vähintään 20 %. Muista ottaa suojakaistat levitysalasta pois. Ilmoita vain alat, joissa minimilevitysmäärä täyttyy. Ilmoitetun alan ei tarvitse olla sama kuin tukihakemuksen kasvulohkon pinta-ala. Kirjaa lohko-kohtaisiin muistiinpanoihin lannoitevalmiste, maanparannusaine, kasvualusta ja toiselta tilalta hankittu kuivalanta tai lannasta erotettu kuivajae sekä levitysmäärä. Pidä kirjaa myös typpi- ja fosforimääristä. Säilytä analyysit. Tarkista, että alat, lannan kuiva-aineprosentti ja ilmoitus täsmäävät sekä vastaavat lohko-kohtaista kirjanpitoa. Alat ilmoitetaan syysilmoituksella 31.10. mennessä.								
3. Valumavesien hallinta	Pakollista joka vuosi. Valumavesien hallinta edellyttää, että korvauskelpoiselle lohkolle on rakennettu säätösalaajitus, säätökastelu tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä. Ne on pitänyt jo perustaa. Uusia aloja ei voi enää ilmoittaa. Toteuttamisesta on pidettävä kirjaa, johon on merkittävä säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteet. Tiedot voidaan merkitä myös lohko-kohtaisiin muistiinpanoihin.								Pidä kirjanpitoa.
4. Ympäristöhoitonurmet	©tukikalenteri 2019-2020								
a) Suojavyöhykenurmi (suojavyöhykepellot)	On pitänyt jo perustaa ensimmäisenä sitoumusvuonna.	Nurmia on voinut lannoittaa perustamisvaiheessa. Muina vuosina ei saa lannoittaa.	Niitettävä, korjuujäte korjattava vuosittain tai laidunnettava. Luonnonvaraiset eläimet on huomioitava niitossa.	Sadon saa hyödyntää. Saa laiduntaa.	Kielletty. Poikkeuksena hukkakaura sekä valvatti, pujo, pelto-ohdake ja muut tuulen mukana leviävät, joita saa torjua kemiallisesti tai mekaanisesti.	Säilytä kasvusto sitoumuskauden loppuun (30.4.20). Jos vanha nurmi tuhoutuu, uusi se heti olosuhteiden sallien saman kasvukauden aikana.	Kasvuston saa päättää sitoumuskauden loputtua (30.4.20). Ruiskuttaminen ja muokkaaminen on mahdollista vasta keväällä 2020.	Sitoumusala ei voi muuttua sitoumuskaudella.	Tarkista, onko suojavyöhykkeillä rajoituksia 2020. Huomioi kasvuston kunto, kun ilmoitat kasvilajin.
b) Monivuotiset ympäristönurmet	On pitänyt jo perustaa. Peruste on pitänyt kirjata lohko-kohtaisiin muistiinpanoihin. Sitoumuskauden aikana ei saa uusia muokkaamalla.	Monivuotista ympäristönurmea voi lannoittaa ympäristösitoumusehtojen mukaisesti kuten normaalia tuotantonurmea.			Sallittua kasvukaudella.	Säilytä kasvusto sitoumuskauden loppuun (30.4.20).		Alalla voidaan tehdä salaajitus, kalkitus, valtaojien kaivu ja perkaus sekä muu vastaava maan rakennetta ja vesitaloutta parantava lyhytaikainen toimenpide. Kylvä heti sen jälkeen nurmikasvusto.	Niitot ja kasvuston poiskorjuu on tehtävä. Tee lohko-kohtaiset muistiinpanot.
c) Luonnonhoitopellot (LHP)	Kylvä viim. 30.6 tai edellisenä vuonna suojaviljan kanssa tai vanhaan nurmeen. Nurmi voi olla monilajinen, mutta heinä on löydyttävä kasvustosta. Typensitojakasveja saa olla enint. 20 %. Ei voi perustaa pysyvän nurmen lohkolle.	Vähäinen lannoitus on sallittua perustamisvaiheessa.			Pelto on niitettävä joka toinen vuosi. Jos rikkakasviongelmia on vaikea, on niitettävä vuosittain (tai jopa useammin). Luonnonvaraiset lajit on huomioitava niitossa.	Sallittua vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä.	Säilytä kasvusto vähintään kaksi vuotta samalla lohkolle. Jos hallinta muuttuu, vaatimuksen ei tarvitse täyttyä.	Kasvuston saa päättää 1.9. alkaen tai seuraavana keväänä. Jos kylvetään syyskylvöinen kasvi, saa päättää 15.7. alkaen myös kemiallisesti (toisen vuoden jälkeen). Tarkista milloin 2019 perustetun ensimmäisen vuoden LHP:n voi päättää.	
5. Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla	Siemenperunalla oleva lohko on kokonaan katettava, yksivuotisilla kasveilla kesäkuun ja esikasvin vaativilla heinäkuun loppuun mennessä. Katetta on oltava vähintään 0,05 ha/vuosi.		Leikattava nurmikat on pidettävä lyhyenä kasvukauden aikana.		Sallittua.	Säilytä kate sadonkorjuuseen asti, monivuotisilla kasveilla kaikki viljelyvuodet.		Jos vähimmäisala 0,05 ha/vuosi ei täyty, tuki peritään takaisin koko sitoumuskaudelta.	Kate pitää pystyä toteamaan joka vuosi.
6. Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys	Kasvipeitteisyysala voi vaihdella sopimusallalla vuosittain 20, 40 tai 60 % ja AB-kohdentamisalueilla 80 %:in saakka. Jos viljelet sekä AB- että C-alueilla, varmista että minimivaatimus täyttyy molemmilla tukialueilla. Suunnittele alustavasti jo keväällä tulevan talven kasvipeitteiset alat. Minimialavaatimuksen on täyttyttävä joka vuosi. Muuten toimenpide hylätään ja maksetut kasvipeitteisyyden korvaukset peritään takaisin koko sitoumusajalta. Kasvipeitteisyysalaksi hyväksytään mm. tietyt kevennetyllä muokkauksella muokatut maat, nurmi, sānget, suorakylvösānget, kerāājākasvien kasvustot, talven yli säilytetty kasvusto ja syyskylvöiset kasvit. Glyfosaatilla lopetettu tai kevytmuokattu nurmi ei täytä kasvipeitteisyyssehtoa.					Kasvipeitteisyys on säilytettävä kylvömuokkaukseen tai vastaavaan viljelytoimenpiteeseen asti.	Voi päättää seuraavana keväänä.	Kasvipeitteisyys ilmoitetaan syysilmoituksella 31.10. mennessä. Huomioi, että kaikki lohkot eivät täytä vaatimusta, esim. suojavyöhyke ja LHP. Ei rajoita seuraavan vuoden viljelyä.	Alan on oltava kasvipeitteinen ja alaa on oltava joka vuosi vähintään 20 % sitoumusajana.

		PERUSTAMINEN	LANNOITUS	NIITTO/ SADONKORJUU	SADON KÄYTTÖ	KEMIALLINEN KASVINSUOJELU	KASVUSTON SÄILYTTÄMINEN	PÄÄTTÄMINEN	HUOMIOI	HUOMIOI ERITYISESTI			
7. Peltoluonnon monimuotoisuus													
a) Viherlannoitusnurmi		Kylvä 30.6. mennessä tai edel- lisenä vuonna suojaviljan kanssa. Siementen on oltava nurmi- heinä- ja typensitojakasveja (joista jälkimmäisiä väh. 20 % siementen painosta). Viherlan- noitusnurmea ei saa perustaa edellisen vuoden nurmeen.	Saa lannoittaa perustamis- vaiheessa.	Ei ole rajoitettu. Luonnonvaraiset lajit on huomioitava niitossa.	Sadon saa korjata, hyödyntää ja laiduntaa.	Kasvukaudella sallittua.	Huomioi, että viherlannoit- usnurmesta ei makseta luonnonhaittakorvausta tai ympäristökorvausta kolmen vuoden jälkeen.	Kasvuston saa päättää (myös kasvisuojelu- aineilla) 1.9. alkaen, jos seuraava kasvusto kyl- vetään vasta keväällä. Muokata voi aikaisin- taan 1.10. Kasvuston saa päättää myös ennen syysviljan kylvöä.	Korvausta ei makseta luomutiloille. Lannoituksen raja-arvot ovat alemmat kuin täydentävissä ehdoissa. Ei rajoita seuraavan vuoden viljelyä.	Siemenseoksen on oltava oikea.			
b) Kerääjäkasvit		Kylvä viimeistään orasvaihees- sa yksivuotiseen kasvustoon (varhaisperunaan ja varhais- vihanneksiin 15.8. mennessä). Kerääjäkasvi voi olla esim. italianraiheinä, muu heinä, apila tai muu nurmipalkokasvi.	Saa lannoittaa perustamis- vaiheessa. Viljelykasvin jälkeen perustettavaa alaa ei saa lannoittaa, pl. puutar- hakasvit. Seuraavan vuoden kasvia varten saa lannoittaa vasta 1.10. jälkeen.	Niitto ei ole pakollista.	Sadon saa laiduntaa tai käyttää pääkas- vin sadonkorjuun jälkeen.	Sallittua. Huolehdi, että pääkasvin kasvinsuojelu ei tapa kerääjäkasvia.	Säilytä kasvusto yksi kasvukausi.	Kasvuston saa päättää (muokata tai kyntää) aikaisintaan 1.10., ke- miallisesti aikaisintaan 15.9. Päättää kasvusto, jos perustat lohkolle monivuotisen nurmen seuraavana vuonna.	Kerääjäkasveilla ei saa perustaa monivuotista nurmea tai seuraavan vuoden viljelykasvustoa, pl. viher- kesanto ja/tai jos pellon hallinta on muuttunut. Syysviljan voi kylvää suorakylvönä kerääjäkasvikasvus- toon, jos ei lannoita.	Kylvä riittävän aikaisin. Kasvuston on oltava riittävän tiheä. Kirjaa kylvöpäivä muistiin.			
c) Niitty- ja lintupelto		M O N I M U O T O I S U S P E L L O T	Kylvä 30.6.mennessä. Huomioi siemenseos! Ei saa perustaa edellisen vuo- den nurmeen.	Saa lannoittaa perustamis- vaiheessa.	Niitto ei ole pakollista. Niittää voi 1.8. alkaen. Jos rikkakasviongelmia on vaikea, on lohko niitettävä, mutta sen saa tehdä vasta 1.8. jälkeen. Huomioi luonnon- eläimet.	Sadon saa korjata ja hyödyntää. Ei saa laiduntaa.	Kiellettyä kylvön jälkeen, mutta sallittua ennen perus- tamista.	Säilytä kasvusto vähintään kaksi vuotta samalla loholla.	Ei voi perustaa pysyville nurmille. Ei rajoita viljelyä kahden vuoden jälkeen.	Säilytettävä vähintään kaksi vuotta. Jos haluat kahden vuoden jälkeen ilmoittaa lohkon niitty- ja lintupeltona, perusta se uudelleen.			
d) Maisemapelto			Kylvä vuosittain 30.6. mennen- sä. Huomioi siemenseos! Ei saa perustaa edellisen vuo- den nurmeen. Ei saa muokata kasvukaudella.			Sato on käytettävä riistan ruokintaan (joko ko. pellolla tai läheisellä syöttöpai- kalla).		Säilytä kasvusto yksi kasvu- kausi ja seuraava talvi.			Kasvuston saa päättää seuraavana keväänä, myös kemiallisesti.	Ei rajoita seuraavan vuoden viljelyä. Vuonna 2019 perustetutun riista- pellon nurmen voi ilmoittaa vuonna 2020 säilörehunurmena.	Perusta oikein ja huomioi oikea siemenseos.
e) Riistapelto			Kylvä vuosittain 30.6. mennen- sä, voi kylvää kaistoihin. Huomioi siemenseos! Ei saa perustaa edellisen vuoden nurmeen. Älä perusta vilkasliikenteisen tien lähelle. Ei saa muokata kasvukaudella.										
f) Saneerauskasvit		Kylvä 30.6. mennessä. Perus- tettava vuosittain. Siemen voi olla vain öljyretikka, valkosinappi, samet- tikukka tai niiden seokset. Maksetaan alalle, jolla on edellisinä vuosina ollut perunaa, sokerijuur- kasta tai avomaan puutarhakasveja.	Saa lannoittaa perustamis- vaiheessa LHP:n ohjeiden mukaan.	Kasvusto voidaan niittää tai murskata kasvukauden aikana.		Kiellettyä.	Saneerauskasvi voi olla samalla loholla enintään kahtena vuonna peräkkäin.	Kasvuston saa muoka- ta kahden kuukauden kuluttua kylvöstä. On pyrittävä päättämään niin, että kasvi ei lähde uudelleen kasvamaan. Ei saa päättää kemiallisesti.	Saneerauskasvia voivat käyttää vain tilat, joilla on viljelyssä perunaa, sokerijuurikasta tai avomaanvihanneksia. Ei rajoita seuraavan vuoden viljelyä.	Varmista saneerauskasvin oikea laji.			
8. Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvin-suojelu		Vaihtoehtoista kasvinsuojelua on käytettävä vuosittain vähintään väh. 0,05 ha:lle. Kasvisuojelumenetelmä ja lohkojen ala voivat vaihdella vuosittain menetelmäryhmän I ja II välillä. Pyri käyttämään ensisijaisesti mekaanista tai biologista kasvinsuojelumenetelmää. Erityisesti kemialliselle torjunnalle pitää olla perusteet. Menetelmäryhmää I ei saa valita yksivuotisten puutarhakasvien lohkoille. Kasvulohkolle voi valita vain yhden menetelmän. Muista tehdä merkinnät lohkoikohtaisiin muistiinpanoihin käytetystä menetelmästä, torjunnan onnistumisesta, kasvuston tai kasvinuhoojien tarkkailusta ja torjunnasta sekä kemiallisen torjunnan perusteluista. Säilytä kuitit.											

MUISTA!

1.7. alkaen kirjaa muistiinpanoihin myöhässä tehdyn kylvämisen syy (TÄ).

1.7. on haettava mehiläistalouden kansallista pesäkohtaista tukea Pohjois-Savon ELYstä tuotantokaudelta 1.6.–30.9 (Vipu).

1.7. lähtien viljelykasvin osuus (2 tai 3 kasvia) pitää pystyä toteamaan, kun viljelyä monipuolistetaan viherryttämällä 30.6.–31.8.

12.7. on viimeinen mahdollinen päivä palauttaa päätukihakemus myöhässä. Tukivähennys on 19 %. Tämän jälkeen lähetetyt myöhästyneet päätukihakemukset hylätään.

15.7. alkaen *syyskasvin perustamista varten* voi päättää:

- niitty- ja lintusiemenkasvustot toisen ilmoitusvuoden jälkeen, myös kemiallisesti. Jos syyskasvia ei perusteta, päättämisen voi tehdä aikaisintaan kylvöä seuraavana keväänä (YMK).
- luonnonhoitopeltonurmet toisen ilmoitusvuoden jälkeen, myös kemiallisesti. Jos syyskasvia ei perusteta, pellon voi päättää vasta 1.9. alkaen (YMK).
- kesannot. Jos syyskasvia ei perusteta, pellon voi päättää kemiallisesti vasta 1.9. alkaen (TÄ).

15.7. alkaen voi lannoittaa kesannolle perustettua syysviljaa tai muuta kasvustoa taulukoiden mukaisesti (TÄ).

16.7. mennessä on jätettävä metsämarjojen ja -sienten varastointituen hakemus (lomake 237) Lapin ELYyn.

31.7. asti yksivuotisilla puutarhakasveilla on oltava kate (YMK). Katetta on pidettävä kaikki satovuodet.

Hae kunnasta petovahinkokorvaukset. Haku on jatkuva.

Ilmoita joka kuukausi kuntaan valmistamasi juustokilot sekä myös suoramyyntimaidot. Pidä kaikesta maidon käytöstä erillistä tuotekohtaista kirjaa (EUn eläinpalkkiot, kuttujen maitomäärä, maidon suoramyyntimäärä).

Viljelijän oppaat
ja ehdot

KIRJAANPA SAMANTIEN VISUUN, ETTÄ LAIDUNNURMI ON HYVÄ. TARKISTAN SAMALLA, MIKÄ ON MUIDEN NURMIEN RIKKATILANNE. NYT EN OTA SEURAAMUKSIA...

HEINÄKUU 2019

Tarkista tukiehdot ja maksatus:

ma

27

1

MUISTA!

ti

2

Aaro Aaron

ke

3

Mari Maria Marika

to

4

Arvo

pe

5

Ulla Ulpu

la

6

Unto Untamo

su

7

Esa Esias

Klaus Launo

28

8

9

Turo Turkka

10

Jasmin Jade Nanna

11

Saimi Saima

12

Noora Elli Nelli

MUISTA!

13

Hermann Herkko

14

Joel Ilari Lari

Alisa Aliisa

29

15

16

Rauni Rauna

MUISTA!

17

Reino

18

Ossi Ossian

19

Riikka

20

Sari Sara Saara

21

Maarit Reetta Marketta

Hanna Johanna Jenni

Maksetaan: Maidon kansallinen tuotantotuki C-alueella

30

22

23

Leena Matleena

24

Olga Oili

25

Tiina Kirsi Krista

26

Jaakko Jimi

27

Martta

28

Heidi

Atso

31

29

30

Olli Olavi

31

Asta

MUISTA!

Helena Elena

KESÄKUU 2019

M	T	K	T	P	L	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ELOKUU 2019

M	T	K	T	P	L	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Hyrrä

Investointituen 3. hakujakso jatkuu.
Aloitustuen 3. hakujakso päättyy 31.7.

Investointituen 3. hakujakso jatkuu.
Aloitustuen 3. hakujakso päättyy 31.7.

ONKO TUOLLE OHRALOHKOLLE KYLVETTY KERÄÄJÄKASVI ORASVAIHEESSA?

MUISTA!

1.8. alkaen

- saa maisemapiirrealojen suojeltuja puita leikata (leikkaaminen on kiellettyä 1.5.–31.7.) (TÄ).
- monimuotoisuuspeltojen kasvuston voi niittää. Sen voi hyödyntää muuten, paitsi laiduntamalla. Niitto ei kuitenkaan ole pakollista (YMK).
- vasikat voi lisäruokkia perinnebiotooppi- ja luonnonlaidunalueilla. Hae lupaa paikalliselta ELYltä (YMP. SOP.).

15.8. on viimeistään kylvettävä kerääjäkasvi yksivuotisille puutarhakasveille. Kerääjäkasvia ei saa lannoittaa erikseen, mutta sille saa lisätä puutarhakasvien typpilannoitusta 20 kg/ha. *Huom!* Muille peltoviljelykasveille kerääjäkasvi on kylvettävä viimeistään orasvaiheessa (YMK).

31.8. on viimeistään tehtävä koko tilan hallinansiirto, jotta uusi haltija saa vuoden 2019 tuet. Ota yhteys kuntaan.

31.8. esikasvatusta vaativilla puutarhakasveille on oltava kate. Katetta on pidettävä kaikki sato vuodet (YMK).

Muista tehdä ympäristösopimukseen liittyvät vuosittaiset työt, kuten laidunnus, niitto tai pensaiden raivaus (YMP. SOP.).

MUUTOS!

Nautojen, lampaiden ja vuohien eläinluettelon pitovaatimuksia on muutettu. Kun ilmoitat tapahtumailmoitukset sähköisesti 7 päivän kuluessa, paperista eläinluetteloa ei tarvita, eikä eläinluetteloa tarvitse säilyttää. (TÄ)

Sikojen merkintätunnus on muuttunut eläintenpitäjäkohtaisesta pitopaikkakohtaiseksi (TÄ).

Valvontaohjeet

ELOKUU 2019

Tarkista tukiehdot ja maksatus:

ma	ti	ke	to	pe	la	su																																																	
31 Hyrrä Aloitustuen 4. hakujakso alkaa 1.8. Investointituen 3. hakujakso päättyy 15.8. ja 4. hakujakso alkaa 16.8.		HEINÄKUU 2019 <table> <tr><th>M</th><th>T</th><th>K</th><th>T</th><th>P</th><th>L</th><th>S</th></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	M	T	K	T	P	L	S	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31					1 MUISTA!	2 Maire	3 Kimmo	4 Nea Linnea Vanamo							
M	T	K	T	P	L	S																																																	
1	2	3	4	5	6	7																																																	
8	9	10	11	12	13	14																																																	
15	16	17	18	19	20	21																																																	
22	23	24	25	26	27	28																																																	
29	30	31																																																					
32 5	6 Salme Sanelma	7 Keimo Toimi	8 Lahja	9 Silva Sylvi	10 Erja Nadja Eira	11 Lauri Lasse																																																	
33 12	13 Kiira Klaara	14 Jesse Okko	15 Onerva Kanerva	16 Jaana Marjo	17 Aulis	18 Verner																																																	
Maksetaan: Maidon kansallinen tuotantotuki C-alueella																																																							
34 19	20 Mauno Maunu	21 Sami Samuli	22 Veini Soini	23 Iivari Iivo	24 Signe Varma	25 Perttu																																																	
35 26	27 Ilmi Ilma	28 Rauli	29 Tauno	30 Iina Iines Iinari	31 Eemeli Eemi	Arvi																																																	
					MUISTA!	SYYSKUU 2019 <table> <tr><th>M</th><th>T</th><th>K</th><th>T</th><th>P</th><th>L</th><th>S</th></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr> <tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td></tr> <tr><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr> <tr><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	M	T	K	T	P	L	S							1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30						
M	T	K	T	P	L	S																																																	
						1																																																	
2	3	4	5	6	7	8																																																	
9	10	11	12	13	14	15																																																	
16	17	18	19	20	21	22																																																	
23	24	25	26	27	28	29																																																	
30																																																							

Veera

Sanna
Susanna

Leevi

Loviisa

Viljelijän oppaat
ja ehdot

NYT OLI RAVINTEITA SOPIVASTI HYVÄÄN SATOON.
PITÄÄKIN MUISTAA LAITTAÄ TUTKITTAVAKSI
MAANÄYTTEET, JOTTA NE ON KÄYTÖSSÄ ENNEN ENSI
KESÄÄ. JOKO SIITÄ EDELLISESTÄ ANALYYSISTÄ ON VIISI
VUOTTA....?

MUISTA!

1.9. alkaen saa levittää tuotantoeläinten lannan tai orgaanisten lannoitevalmisteen liukoista tyyppä enintään 35 kg/ha (nitraattiasetus, TÄ).

1.9. alkaen saa päättää:

- viher- ja sänkikesannot. Kesän kasvipeitteisyydestä voi poiketa tietyillä edellytyksillä. Ne löytyvät tämän kalenterin taulukosta (TÄ).
- niittysiemenkasvustot toisen ilmoitusvuoden jälkeen. Maisema- ja riista-kasvikasvuston saa päättää aikaisintaan kylvöä seuraavana keväänä (YMK).
- viherlannoitusnurmen. Muokata voi vasta lokakuusta alkaen, jos seuraava viljelykasvi kylvetään keväällä. Nurmen voi päättää ennen syyskylvöä (YMK).

1.9. alkaen luonnonhoitopeltonurmen saa päättää myös *kemiallisesti* toisen ilmoitusvuoden jälkeen. Pyri päättämään kasvusto vasta seuraavana keväänä. Tarkista, saako 2019 ensimmäisen kerran ilmoitettua LHP-nurmea vielä lopettaa (YMK).

12.9. alkaen voi jättää syysilmoituksen (YMK).

15.9. alkaen saa

- levittää lantaa ja orgaanista lannoitevalmistetta *vain sijoittamalla* kasvipeitteisenä talven yli pidettäville lohkoille. Ennen syyskasvin kylvöä lantaa saa levittää myös muilla tavoilla (nitraattiasetus, TÄ).
- päättää kemiallisesti kerääjäkasvikasvuston. Muokkaamalla sen voi päättää vasta lokakuusta alkaen (YMK).

21.9. mennessä on viimeistään toimitettava paperit koko tilan hallinnansiir-
rosta. Ota yhteys kuntaan.

30.9. nautojen, lampaiden ja vuohien laiduntamisvelvoite päättyy (60/90
vrk 1.5.–30.9), jos tila on sitoutunut hyvinvointikorvauksen laidunnustoi-
menpiteeseen. Toteutuminen tarkistetaan laidunnuskirjanpidosta. Joutilai-
den emakoiden ja ensikoiden ulkoilutoimenpiteessä eläinten on ulkoitava
päivittäin 1.5.–30.9. tai kaksi kertaa viikossa ympäri vuoden. Jos vaatimuk-
set eivät ole täyttyneet, toimenpiteestä on luovuttava. Jos on valinnut
ympärivuotisen ulkoilun, se jatkuu kaksi kertaa viikossa (EHK).

30.9. mennessä on tehtävä eläinmääräilmoitus sikarekisteriin ajalta
1.5.–31.8. (TÄ)

SYYSKUU 2019

Tarkista tukiehdot ja maksatus:

Pirkka

Taimi

Sirpa

Mauri

Mika
Mikko

ma

ti

ke

to

pe

la

su

35

ELOKUU 2019						
M	T	K	T	P	L	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

LOKAKUU 2019						
M	T	K	T	P	L	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Investointituen ja aloitustuen
4. hakujakso jatkuu.

1

MUISTA!

36

2

Sini
Justus

3

Soili
Soile

4

Ansa

5

Roni
Mainio

6

Asko

7

Miro
Milo
Arho

8

37

9

Vertti
Isto
Eevert

10

Kalevi

11

Santeri
Santtu

12

Vilja
Valma

13

Orvo

14

Iida
Isla

15

MUISTA!

Maksetaan: Sokerijuurikkaan kuljetustuki 100 % sekä maidon kansallinen tuotantotuki C-alueella

38

16

Hilla
Hille

17

Aila
Aili

18

Tytti
Tyyne

19

Reija

20

Varpu
Vaula

21

Mervi

22

MUISTA!

39

23

Minja
Miisa

24

Alvar
Auno

25

Kullervo

26

Kuisma

27

Vesa

28

Arja
Lenni

29

30

Siru
Sirja

MUISTA!

MUISTA!

1.10. alkaen kerääjäkasvilohkot saa päättää muokkaamalla (YMK).

1.10. viherlannoitusnurmen saa päättää muokkaamalla, jos seuraava viljelykasvi kylvetään keväällä (YMK).

31.10. on syysilmoituksen viimeinen palautuspäivä. Kasvipeitteisyystoimenpiteeseen sitoutuneiden tilojen täytyy ilmoittaa alat joka vuosi, vaikka korvausta ei maksettaisikaan viherryttämisen vapautuksen vuoksi (YMK).

31.10. on viimeinen lannanlevityspäivä. Tee ilmoitus kuntaan, jos levität lantaa poikkeuksellisten sääolosuhteiden takia vielä marraskuussa. Lantaa ei saa levittää lumipeitteeseen, routaantuneeseen eikä veden kyllästämään maahan (nitraattiasetus, TÄ).

Lanta-auman voi perustaa milloin tahansa. Tee ilmoitus kuntaan kaksi viikkoa ennen sen perustamista. Auma on levitettävä vuoden kuluessa (TÄ).

Selvitä maalajit ja teetä lanta-analyysejä viiden vuoden välein (TÄ). Ympäristökorvaustiloilla vaaditaan lisäksi maa-analyysejä. Huolehdi, että analyysejä ovat valmiina seuraavan vuoden viljelyä varten (YMK).

Muista tehdä välitilinpäätös.

**Viljelijän oppaat
ja ehdot**

**TARKISTAN VIELÄ, ETTÄ SUOJAKAISTA ON TARPEEKSI LEVEÄ.
NYT TAITAA OLLA 3 METRIÄ RANNASTA.
JÄTETÄÄN SE NURMIPEITTEISEKSI.**

MUISTA!

1.11.–31.3. on kiellettyä levittää lantaa tai orgaanisia lannoitevalmisteita pellolle. Lantaa voi kuitenkin levittää marraskuun loppuun asti, jos sateet ovat jatkuneet pitkään, märkyys estää lannanlevityksen ja siitä on ilmoitettu kuntaan lokakuun loppuun mennessä (nitraattiasetus, TÄ).

11.11. puutarhatuotteiden varastointituen hakuaika päättyy (lomake 228). Tukea haetaan Pohjanmaan tai Varsinais-Suomen ELYstä.

25.11. on viimeinen päivä palauttaa myöhässä ympäristökorvauksen syksyn pinta-alailmoitus, mutta tukea vähennetään 17 %.

Tee ajoissa eläinten rekisteri-ilmoitukset eläinrekistereihin (7 pvää syntymästä). Myöhässä tehdyt rekisteri-ilmoitukset aiheuttavat palkkioihin seuraamuksia (nautaeläinpalkkiot).

Tee lohkoittainen kirjanpito loppuun. Tee viljelysuunnitelma, tilaa seuraavan vuoden siemenet, lannoitteet ja muut tuotantopanokset.

**Nitraattiasetuksen
tulkintaopas**

**Eläinten
merkitseminen
ja rekisteröinti**

PITÄISIKÖ TUODA ENEMMÄN ESILLE, ETTÄ TAIDANKIN OLLA HIILENSITOJA JA ILMASTOSANKARI JO NYT?

MITÄHÄN MUUTOKSIA TILALLA PITÄISI TEHDÄ JATKOSSA?

MARRASKUU 2019

Tarkista tukiehdot ja maksatus:

ma	ti	ke	to	pe	la	su
44	LOKAKUU 2019					
M	T	K	T	P	L	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Investointituen 1. hakujakso jatkuu.
Aloitustuen 1. hakujakso alkaa 1.11.

1

MUISTA!

Pyrä
Lyly

2

Topi
Topias

3

Terho

45

4

Hertta

5

Reima

6

Mimosa

7

Taisto

8

Aatos

9

Teuvo

10

Martti

46

11

MUISTA!

Panu

12

Virpi

13

Kristian
Ano

14

Iiris

15

Janina
Janika

16

Aarni
Aarne

17

Eino
Einari

Maksetaan: Ympäristökorvaus n. 75 %, ympäristösopimukset (kosteikon hoito, maatalousluonnon monimuotoisuus ja maiseman hoito, kurki-, hanhi- ja joutsenpello, alkuperäisrotujen kasvattaminen) 75 %, ympäristötuen erityistukisopimukset 100 %, alkuperäiskasvien ylläpitosopimus 100 %, metsämarjojen ja -sienten varastointituki 100 % sekä maidon kansallinen tuotantotuki C-alueella

47

18

Max
Tenho

19

Liisa
Elisa

20

Jari
Jalmari

21

Hilma

22

Silja
Seela
Selja

23

Ismo

24

Lempi
Sivi

48

25

Katja
Kati
Katri

26

Sisko

27

Hilkka

28

Heini
Kaisla

29

Aimo

30

Antti
Atte

MUISTA!

JOULUKUU 2019						
M	T	K	T	P	L	S
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

PITÄÄPÄ MUISTAA PÄIVITTÄÄ VILJELYMUISTIINPANOT AJAN TASALLE. MITEN NE TYPEN JA FOSFORIN RAJAT MENIKÄÄN? TARKISTANPAS SAMALLA ELÄINREKISTERIN TIEDOT.

MUISTA!

31.12. asti pellon on oltava hallinnassa luonnonhaittakorvauksen saamiseksi. Jatka sopimusta tarvittaessa suullisesti. Peru LHK ja kotieläinkorotus maatalouskäytöstä poistuvalla lohkolta.

31.12. on ilmoitettava satoa tuottavien vihannesten syksyn kylvö- tai istutuspäivämäärät kuntaan (kansallinen peltotuki).

31.12. on ilmoitettava puutarhatuotteiden varastomäärät marras- ja joulukuulta Pohjanmaan tai Varsinais-Suomen ELY:n varastointitukea varten.

1.1.–31.12. on EUn eläinpalkkioiden määräytymisjakso. Pidä rekisterit kunnossa ympäri vuoden.

1.1.–31.12. tuenhakijan on noudatettava täydentäviä ehtoja.

1.1.–31.12. peltoalan on täytettävä tukikelpoisuusedellytykset. Esimerkiksi raivioiden on oltava peltoa vuoden alusta alkaen.

Tarkista, että vuokrasopimukset ovat voimassa. Suullinen vuokrasopimus on voimassa kaksi vuotta. Muista sopimuksia päivittäessäsi siirtää myös tukioikeudet! Se pitää tehdä erikseen, pelkkä vuokrasopimus maanomistajan kanssa ei riitä.

Viljelijän oppaat
ja ehdot

JOULUKUU 2019

Tarkista tukiehdot ja maksatus:

Oskari

su

1

MUISTA!

la

pe

to

ke

ti

ma

Investointituen ja aloitustuen
1. hakujaksot jatkuvat.

TAMMIKUU 2020						
M	T	K	T	P	L	S
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

MARRASKUU 2019						
M	T	K	T	P	L	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Kyllikki

8

Sampsa

7

Niko
Niklas
Niilo

Selma

6

Airi
Aira

5

Meri
Vellamo

4

Unelma
Anelma

3

2

Nooa
Heimo

15

Jouko

14

Seija

Tuovi

13

Tatu
Daniel

12

Jutta

10

Anna
Anne
Anu

9

Maksetaan: Luonnonhaittakorvauksen loppuosa n. 25 %, kansalliset peltotuet 100 %, perus- ja viherryttämistuki, nuoren viljelijän tuki (EU) ja peltokasvipalkkio n. 95 %, eläinten hyvinvointikorvaus 50 %, nauta- ja lypsylehmäpalkkio (EU) n. 70 % sekä maidon kansallinen tuotantotuki C-alueella

Raafael

22

Tomi
Tuomas

21

Benjamin

Iiro
Iikka
Iisakki

20

Aapo
Rami

19

Raakel

18

Aada
Auli

17

16

Rauha

29

Piia

28

Hannu
Hannes

Teppo
Tapani

27

26

Aatami
Eeva

24

Senni
Noel

23

Silvo
Sylvester

31

Taavi
Taavetti

30

MUISTA!

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

MUISTA!

Uusi tukivuosi alkaa. Pidä huolta, että haet tukia ja korvauksia ja myös niiden maksatuksia. Muista ilmoittaa mm. eläinmäärät ympäri vuoden. Kysy maa-seututoimistosta lisätietoja.

Uusi tuottaja! Tarkista, että kotieläintukiin liittyvä osallistumisilmoitus on voimassa.

Eläinten hyvinvointikorvauksen hakuaika on tammikuussa. Sitä voi hakea myöhästyneenä 25 päivää, mutta korvaukseen tulee vähennystä 1 % joka päivä. Sitomusaika on 1.1.–31.12.12, joten ehtojen on täyttyttävä vuoden alusta alkaen. Korvaus on haettava vuosittain Vipu-palvelussa.

Tarkista heti tammikuussa vuoden 2019 nautarekisteritiedot, kuten emolehmähiehon käyttötapa. Nautaeläinpalkkio määräytyy keskimääräisen eläinmäärän perusteella 1.1.–31.12.19, mainitut päivät mukaan lukien. Mukaan lasketaan rekisterissä olleet palkkiokelpoiset emolehmät, emolehmähiehot, sonnit, härät, saaristohiehot ja lypsylehmät (LHK, pohjoiset kotieläintuet naudoille). Tarkista, että sikojen, lampaiden, vuohien, hevosten ja siipikarjan tiedot ovat oikein (LHK).

15.1. maidon suoramyyntituen hakijoiden on viimeistään palautettava suoramyynti-ilmoitus (lomake 230).

31.1. mennessä on toimitettava selvitys kuntaan kutun maidon käytöstä ajalta 1.1.–31.12.19 (lomake 410, pohj. kotieläintuki, EU-eläinpalkkiot, kuttupalkkio)

31.1. on ilmoitettava eläinmäärät sikarekisteriin ajalta 1.9.–31.12.19 (TÄ).

31.1. on viimeistään tehtävä karitsointi-ilmoitukset lammas- ja vuohirekisteriin. Niitä käytetään vuoden 2019 keskimääräisen eläinmäärän laskemiseen. Karitsoinnista on ilmoitettava rekisteriin puolen vuoden sisällä (EUn kotieläinpalkkiot).

1.1.–31.12.19 määräytyvät pohjoisten kotieläintukien perusteet (naudat, teurashiehot, sonnit, härät, uuhet, kutut). Ilmoita tarvittaessa viime vuoden eläinten määrä erillisellä ilmoituksella kuntaan (LHK:n kotieläininkorotus, luomukorvaus, EHK, sika- ja siipikarjatalouden tuki).

Eläinten hyvinvointi

ELÄINTEN HYVINVOINTI ON AINA TÄRKEÄÄ.
PITÄÄPÄ MUISTAA HAKEA ELÄINTEN
HYVINVOINTIKORVAUSTA TÄNÄKIN VUONNA.

TAMMIKUU 2020

Tarkista tukiehdot ja maksatus:

ma	ti	ke	to	pe	la	su
1		1	2	3	4	5
				Aapeli	Elmeri Elmo	Tiitus Ruut
		MUISTA!				Lea Leea
2	6	8	9	10	11	12
	Harri	Aku Aukusti	Titta Hilppa	Veikko Veli Veikka	Nyyrikki	Kari Karri
3	13	15	16	17	18	19
	Nuutti	Saku Sakari	Solja	Ilmari Ilmo	Toni Anton	Laura
		MUISTA!				Henri Henna
		Maksetaan: Maidon kansallinen tuotantotuki C-alueella				
4	20	22	23	24	25	26
	Sebastian	Oona Netta	Visa	Enni Enna Eini	Senja	Pauli Paavo
5	27	28	30	31		
	Viljo	Kalle Kaarlo	Valtteri	Irja	Alli	
				MUISTA!		

Investointituen 1. hakujakso päättyy 15.1. ja 2. hakujakso alkaa 16.1.
Aloitustuen 1. hakujakso päättyy 31.1.

Eläinmääräilmoitukset

Maataloustuotannon
kirjaamisvaatimukset

MUISTA!

17.2. on viimeistään ilmoitettava siipikarjan, hevosten ja ponien kuukausittaiset toteutuneet eläinmäärät sekä luomusikojen tuotantotauot ajalta 1.1.–31.12.19 (Vipu). Ne tarvitaan luonnonhaittakorvauksen kotieläinchorotusta, sika- ja siipikarjatalouden sekä luonnonmukaisen kotieläintuotannon tukea varten. Eläinmääräilmoitusta ei tarvitse palauttaa, jos vaadittava minimieläintiheys täyttyy ilman siipikarjan, hevosten tai ponien määrääkin. Minimieläintiheys on 0,35 ey ja luomussa 0,30 ey korvauskelpoista peltotehtaaria kohti. Eläinmääräilmoituksen myöhästyminen alentaa tukea 1 % päivässä 25 päivän ajan, pl. sika- ja siipikarjatalouden tuki. Hevoseläimistä on toimitettava tarkemmat tiedot liitteellä.

17.2 on ilmoitettava sika- ja siipikarjatilojen vuonna 2019 toteutuneet eläinmäärät eläinten hyvinvointikorvausta varten (Vipu). Korvaus maksetaan nauta-, lammas- ja vuohitiloille toimenpidekohtaisesti. Korvaus maksetaan eläinrekistereistä kertyvien tukikelpoisuuspäivien perusteella.

28.2. on viimeistään haettava kasvihuonetukea Pohjanmaan tai Varsinais-Suomen ELYltä.

Muista tehdä maatilalan alv- ja veroilmoitus.

Tarkista, että eläimillä on riittävästi kuiviketta. Eläimet eivät saa olla lantaisia (eläinsuojelulaki).

Tarkista, että tuotannon kirjanpito vaatimukset ovat kunnossa, esimerkiksi rehujen jäljitettävyyss-, lääkitys- ja eläinrekisteritiedot (TÄ). Maatalouden kirjaamisvaatimukset löydät osoitteesta ruokavirasto.fi.

IHANAA, VIHDOINKIN LOMALLE! VILJELYSUUNNITELMA ON TEHTY, MAA- JA LANTANÄYTTEIDEN SEKÄ VUOKRASOPIMUSTEN VOIMASSA-OLOAJAT TARKISTETTU JA PAPERIT OJENNUKSESSA. JIPPII!

HELMIKUU 2020

Tarkista tukiehdot ja maksatus:

ma	ti	ke	to	pe	la	su
5					1	2
TAMMIKUU 2020	MAALISKUU 2020					
M T K T P L S	M T K T P L S					
6 7 8 9 10 11 12	2 3 4 5 6 7 8					
13 14 15 16 17 18 19	9 10 11 12 13 14 15					
20 21 22 23 24 25 26	16 17 18 19 20 21 22					
27 28 29 30 31	23 24 25 26 27 28 29					
	30 31					
6	4	5	6	7	8	9
3	Hugo Valo	Ronja Armi	Asser	Tiia Terhi Teija	Riku Rikhard	Laina
7	10	11	12	13	14	15
	Elina Ella Ellen	lisa Isabella	Elma	Sulo	Tino Voitto Valentin	Sipi
8	17	18	19	20	21	22
	Väinö Rita Karita	Kaino	Eija	Heli Heljä Helinä	Keijo	Tuuli Tuulia
	MUISTA!					
9	24	25	26	27	28	29
	Matti Matias	Tuija Tuire	Nestori	Torsti	Onni Sisu	
					MUISTA!	

Investointituen 2. hakujakso jatkuu.
Aloitustuen 2. hakujakso alkaa 1.2.

Jemina
Lumi
Aamu

Raija
Raisa

Kai

Aslak

Maksetaan: Maidon kansallinen tuotantotuki C-alueella

AI NIIN, NYT ON AIKA HAKEA
KOTIELÄINTUKIEN ENNAKKOA.

EI EI KANASET,
EI VIELÄ KARATA ULOS TÄSSÄ KUUSSA...

MUISTA!

Pohjoisen kotieläintuen ennakkoa on haettava erikseen maaliskuussa (emolehmät, emolehmähiehot, sonnit, härät, teurastetut hiehot, uuhet ja kutut). Tarkista hakuaika! Jos et hae ennakkoa, tuki maksetaan jättämäsi osallistumisilmoituksen mukaan lopullisena tukena keväällä 2021. Pohjoisen tuen ehtona oleva osallistumisilmoitus on oltava voimassa (Vipu).

Maaliskuussa on haettava kansallista sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettua tukea, joko ennakkoa tai suoraan lopullista tukea (Vipu).

1.3. alkaa eläinsuojelulain mukaan siipikarjan ulkonapitokielto. Se kestää toukokuun loppuun saakka. Asetus koskee sekä kaupallista toimintaa, luonnonmukaista tuotantoa sekä harrastesiipikarjan pitoa.

31.3. saakka lannanlevitys on kielletty (TÄ).

Ympäristökorvauksen sitoumuskausi päättyy 30.4. Huomioi sen aiheuttamat muutokset viljelysuunnittelussa.

Vuokraa ylimääräiset tukioikeudet, että et menetä niitä. Jos tukioikeuksia jää kaksi vuotta peräkkäin käyttämättä, ne siirretään kansalliseen varantoon.

Pohjoinen
kotieläintuki

MAALISKUU 2020

Tarkista tukiehdot ja maksatus:

ma	ti	ke	to	pe	la	su																																																																																																		
9 <table border="1"> <thead> <tr><th colspan="7">HELMIKUU 2020</th></tr> <tr><th>M</th><th>T</th><th>K</th><th>T</th><th>P</th><th>L</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td></tr> <tr><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td></tr> <tr><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td></td></tr> </tbody> </table>	HELMIKUU 2020							M	T	K	T	P	L	S						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29		<table border="1"> <thead> <tr><th colspan="7">HUHTIKUU 2020</th></tr> <tr><th>M</th><th>T</th><th>K</th><th>T</th><th>P</th><th>L</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td></tr> <tr><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td></tr> <tr><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td></tr> <tr><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	HUHTIKUU 2020							M	T	K	T	P	L	S			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30					Investointituen 2. hakujakso päättyy 15.3. ja 3. hakujakso alkaa 16.3. Aloitustuen 2. hakujakso jatkuu.			1 Alpo MUISTA!
HELMIKUU 2020																																																																																																								
M	T	K	T	P	L	S																																																																																																		
					1	2																																																																																																		
3	4	5	6	7	8	9																																																																																																		
10	11	12	13	14	15	16																																																																																																		
17	18	19	20	21	22	23																																																																																																		
24	25	26	27	28	29																																																																																																			
HUHTIKUU 2020																																																																																																								
M	T	K	T	P	L	S																																																																																																		
		1	2	3	4	5																																																																																																		
6	7	8	9	10	11	12																																																																																																		
13	14	15	16	17	18	19																																																																																																		
20	21	22	23	24	25	26																																																																																																		
27	28	29	30																																																																																																					
10 2 Virve Fanni Virva	3 Kauko	4	Ari Arsi 5	Leila Laila 6	Tarmo 7	Tarja Taru Taika 8 Vilppu																																																																																																		
11 9 Auvo	10 Aurora Aura	11	Kalervo 12	Reijo Reko 13	Erno Tarvo 14	Matilda Mette 15 Risto																																																																																																		
Maksetaan mahdollisesti kuun aikana: Alkuperäisrotujen kasvattamisen loppumaksu n. 25 %, puutarhatuotteiden varastointituki 100 % sekä maidon kansallinen tuotantotuki C-alueella																																																																																																								
12 16 Ilkka	17 Kerttu	18	Eetu Edvard 19	Juuso Josefiina 20	Aki Kim Joakim 21	Pentti 22 Vihtori																																																																																																		
13 23 Akseli	24 Kaapo Gabriel	25	Aija Aava 26	Manu Manne 27	Sauli Saul 28	Armas 29 Joni Joonas																																																																																																		
30 Usko	31 Irma Irmeli					MUISTA!																																																																																																		

MUISTA!

1.4. on sallittua levittää lantaa tai orgaanista lannoitetta pellolle, jos maa on niin sula ja kuiva, ettei valumia tule. Kuivalantaa, jonka kuiva-aineprosentti on vähintään 30, voi säilyttää pellolla ilman ilmoitusta neljän viikon ajan ennen sen levittämistä (nitraattiasetus, TÄ).

30.4. uuden luomusitoumusta hakevan tilan tai kasvitilasta luomueläintilaksi muuttuvan on hakeuduttava luomutuotannon valvontaan. Myös koulutuksen on oltava käyty. Seuraa osoitteesta ruokavirasto.fi, voiko uusia sitoumuksia tehdä tai voiko siihen lisätä uusia eläinlajeja (LUO).

30.4. suorita ympäristökorvauksen verkkotentti, jos sinulle siirrettiin tai siirtyi sitoumus 2019. Verkkotentin voit suorittaa Vipu-palvelun kautta (YMK).

Tee peruslohkojen jakaminen, yhdistäminen ja poistaminen maatalouskäytöstä Vipu-palvelussa. Näin lopulliset peruslohkotiedot ovat valmiina päätukihakua varten.

Seuraa sokerijuurikkaan kuljetustuen hakuaikaa.

Kasvinsuojelu

RUISKUN TESTAUS PITÄÄ TEHDÄ VIIDEN VUODEN VÄLEIN. TÄNÄ VUONNA PITÄÄ TEHDÄ SE KASVINSUOJELUTUTKINTOKIN, EDELLISESTÄ ON JO VIISI VUOTTA. NO, URAKUINTI OY:N RUISKUTTAJALLA ON AINAKIN TUTKINTO VOIMASSA.

HUHTIKUU 2020

Tarkista tukiehdot ja maksatus:

ma

ti

ke

to

pe

la

su

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

MAALISKUU 2020

M

T

K

T

P

L

S

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21</

MUISTA!

1.5. viljelijä voi irtisanoutua vuonna 2015 tekemästään ympäristökorvaussitoumuksesta ilman korvausten takaisinperintää (YMK).

1.5. aikaisintaan saa lopettaa suojavyöhykenurmen (YMK).

1.5. tarkista, saako 2019 ensimmäisen kerran ilmoitetut luonnonhoitopellot lopettaa (YMK).

1.5. luomutilojen on haettava viimeistään ennen tuotantopanosten hankkimista poikkeuslupa ELYltä tavanomaisten siementen tai taimien käyttöön. Poikkeustilanteissa hyvin perusteluin lupaa voi hakea muulloinkin, mutta se on voimassa vain kasvukauden loppuun (LUO).

1.5.–30.4. ympäristösitoumusalan on oltava hallinnassa. Jos alue poistuu maatalouskäytöstä, tukia voidaan periä takaisin sitoumuskaudelta (YMK). Tarkista ELYstä ympäristösopimusalan hallintaan liittyvät asiat.

1.5.–31.7. maisemapiirrealoilla olevia suojeltuja puita ei saa leikata lintujen pesimäaikaan (TÄ).

1.5.–30.9. eläinsuojelulain mukaan parsinavetassa olevien lehmien on päästävä jaloittelemaan laitumelle tai jaloittelutarhaan vähintään 60 päivän ajan. Eläinsuojelulain mukaan vapautusta voi hakea aluehallintoviranomaiselta kolmen vuoden välein.

1.5.–30.9. hyvinvointikorvausta saavien tilojen naudoilla, lampailla, sioilla ja vuohilla on 60/90 päivän laidunnusaika. Pidä laidunnuksesta kirjaa eläinryhmittäin (EHK).

31.5. eläinmääräilmoituksen on oltava tehty sikarekisteriin ajalta 1.1.–30.4. (TÄ).

31.5. saakka kanojen ja kalkkunoiden ulkoilu on kielletty (1.3.–31.5).

Seuraa kuntaan tehtävien peruslohkomuutosten aikataulua. Jos ilmoitat annetun ajan jälkeen, soita kunnan maaseutuviranomaiselle saadaksesi peruslohkotunnuksen (TÄ).

Kylvä kerääjäkasvi peltoviljelykasvin aluskasviksi kylvön yhteydessä tai viimeistään orasvaiheessa (yksivuotisilla puutarhakasveilla 15.8. mennessä) (YMK). Tämän kalenterin taulukoista voit tarkistaa yleisimmät peltoviljelyä koskevat ehdot sekä suoja-kaistat.

Muista tehdä peto- ja lintuvahinkoilmoitukset. Ota yhteys kuntaan. Haku on jatkuva.

**HYVÄ, ETTÄ LANTANÄYTTEEN TULOKSET TULIVAT AJOISSA.
ONNEKSI PÄÄSEN KOHTA ALOITTAMAAN, ETTÄ EHDIN MULLATA
KAIKEN LANNAN VUOROKAUDEN SISÄLLÄ.**

MUISTA!

1.6. alkaen kanat ja kalkkunat saavat eläinsuojelulain mukaan ulkoilla. Ulkonapitokielto 1.3–31.5 koskee kaikkia tiloja.

15.6.

- päätukihaku päättyy Vipu-palvelussa klo 23.59. Tarkista, mitä tukia voit hakea vuonna 2020, mistä mahdollisesti luopua tai mitä toimenpiteitä vaihtaa ilman takaisinperintää. Tarkista erityisesti ympäristökorvaus.

- **hae kaikkia aikomiasi tukia, korvauksia ja maksatuksia.**

- on viimeinen päivä ilmoittaa peruslohkomuutoksista ja hallinnan siirrosta, kuten pellon ostosta, myynnistä ja vuokraamisesta.

- tee tarvittavat viljelysopimukset esim. tärkkelysperunalle ja sokerijuurikkaalle.

- pinta-alan, jolle haetaan tukia, on oltava hallinnassa. Siirrä myös tukioikeudet, kun uusit vuokrasopimuksia.

Ns. uudet tilat ja viljelijät:

- joissakin tapauksissa mm. uudet tai nuoret viljelijät voivat hakea uusia tukioikeuksia varannoista, mutta vain yhden kerran (lomake 289).

- uusien luomutuottajien on haettava luomutuotannon sitoumusta ja ensimmäinen tarkastus on oltava tehtynä.

- uusien tilojen, myös mehiläistarhaajien, on rekisteröidyttävä eläintenpitäjäksi ja tehtävä pitopaikkailmoitukset.

- uusien nauta-, lammas- ja vuohitilojen on palautettava osallistumisilmoitus.

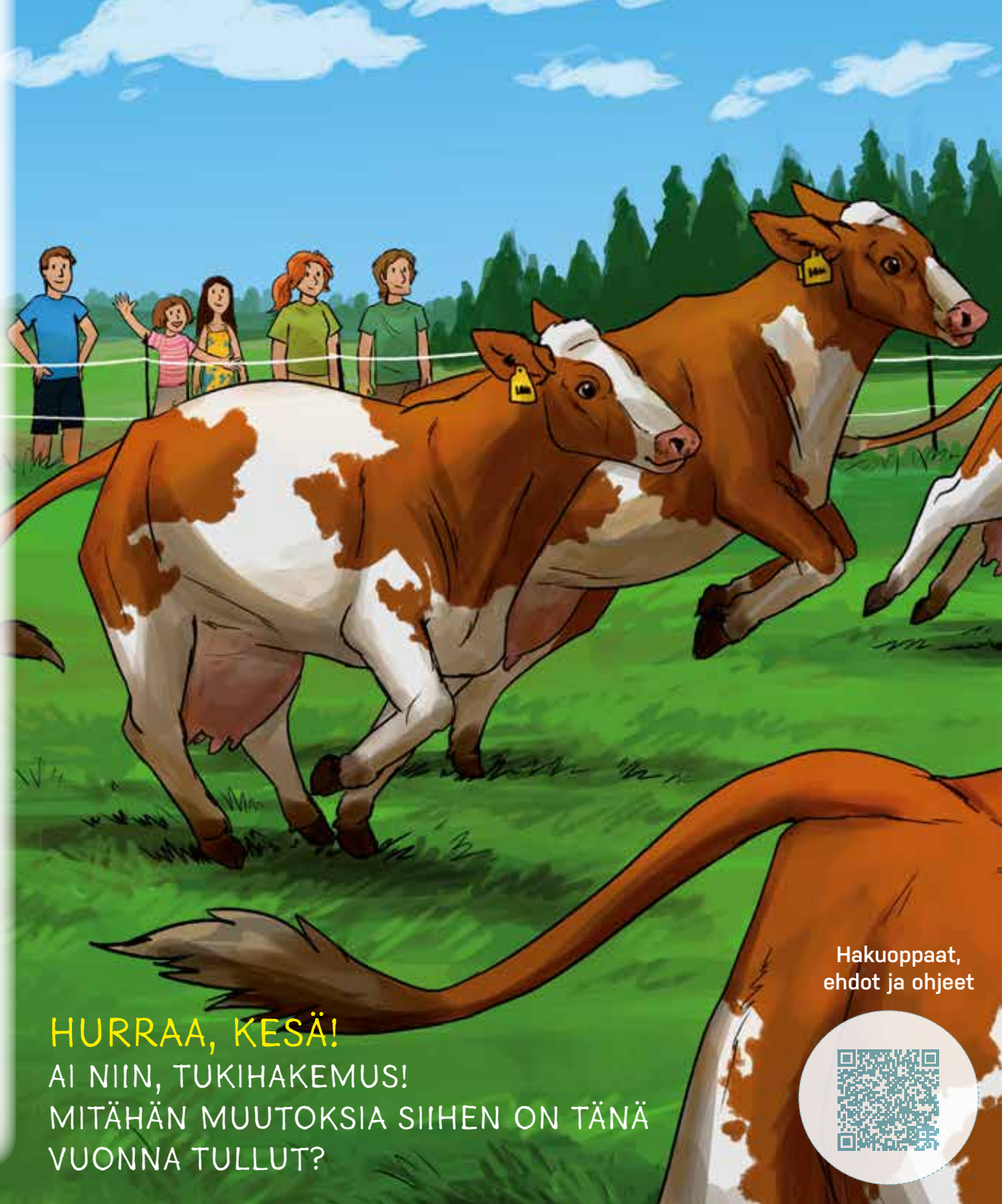
30.6. on viimeinen kylvöpäivä. Jos kylvät myöhemmin, kirjaa syy lohkomuistintäntöihin (TÄ).

30.6. mennessä yksivuotiset puutarhakasvit on ympäristösitoumuksen mukaan oltava katettu. Monivuotisilla kasveilla leikattava nurmikate on oltava kaikki viljelyvuodet (YMK).

30.6–31.8. pitää viljelykasvin osuus pystyä toteamaan (VIH).

Muista toteuttaa voimassaolevien, ns. vanhojen, vielä päättymättömien ympäristösopimusten vaatimat hoitotoimenpiteet (YMP. SOP.).

Voit muuttaa päätukihaun jälkeen virheellisesti ilmoitettuja kasveja niin, ettei korvaustaso kuitenkaan nouse, tai perua huonojen kasvustojen tukia. Kysy lisää kunnasta muista mahdollisuuksista tehdä muutoksia.

HURRAA, KESÄ!

AI NIIN, TUKIHAKEMUS!

MITÄHÄN MUUTOKSIA SIIHEN ON TÄNÄ VUONNA TULLUT?

Hakuoppaat,
ehdot ja ohjeet

KESÄKUU 2020

Tarkista tukiehdot ja maksatus:

ma

23

1

MUISTA!

ti

2

Teemu

ke

3

Venla

to

4

Viola Orvokki

pe

5

Toivo

la

6

Sulevi

su

7

Kyösti Kustaa

Suvi Roope Robert

24

8

Salomon

9

Ensio

10

Seppo

11

Immi Impi

12

Esko

13

Raaila Raila

14

Pihla Kielo

25

15

Moona Viena

16

Päivi Päivikki

17

Urho

18

Tapio

19

Siiri

20

Into

21

Ahti

MUISTA!

vipu

26

22

Paula Pauliina

23

Aatu Aatto

24

Juha Janne

25

Uuno

26

Jarkko Jere

27

Elviira Elvi

28

Leo

27

29

Petri Pekka

30

MUISTA!

Päivö Päiviö

TOUKOKUU 2020

M	T	K	T	P	L	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

HEINÄKUU 2020

M	T	K	T	P	L	S
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Hyrrä

Investointituen ja aloitustuen 3. hakujakso jatkuu.

Maksetaan mahdollisesti kuun aikana: Nautaeläinpalkkiot (EU) n. 30 %, lammas- ja vuohipalkkiot (EU) 100 %, perus- ja viherryttämistuki, nuoren viljelijän tuki (EU) ja peltokasvipalkkio n. 5 %, eläinten hyvinvointikorvaus n. 50 %, ympäristökorvaus ja -sopimukset n. 25 % sekä maidon kansallinen tuotantotuki C-alueella

Maksetaan mahdollisesti kuun aikana: Nautaeläinpalkkiot (EU) n. 30 %, lammas- ja vuohipalkkiot (EU) 100 %, perus- ja viherryttämistuki, nuoren viljelijän tuki (EU) ja peltokasvipalkkio n. 5 %, eläinten hyvinvointikorvaus n. 50 %, ympäristökorvaus ja -sopimukset n. 25 % sekä maidon kansallinen tuotantotuki C-alueella

PROSENTIT HALTUUN 2019 C-alueella ja AB-II-kohdentamisalueella (Jämsä ja Kuhmoinen)

Viherryttäminen	Viljelijä vapautuu kokonaan viljelyn monipuolistamisesta silloin, jos: • yli 75 % maatilan <i>peltoalasta</i> on nurmea, kesantoa, palkokasveja tai näiden käyttötapojen yhdistelmää tai • yli 75 % maatilan tukikelpoisesta <i>maatalousmaasta</i> on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmää. • yli 50 % maatilasi peltoalasta on sellaista alaa, jota et ole ilmoittanut edellisvuoden tukihakemuksessasi, ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivuonna.
Nuoren viljelijän tuki	Nuoren viljelijän tuen saamisen ehdot: • Kaikkien yhtymän osakkaiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot. • Jakamaton kuolinpesä: Kaikkien kuolinpesän osakkaiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot. • Osakeyhtiömuotoisessa maatalousyrityksessä nuorella viljelijällä on oltava hallinnassa yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja äänimäärästä. • Osuuskunnassa nuoria viljelijöitä on oltava yli 50 %. • Kommandiittiyhtiössä nuoret viljelijät ovat vastuunalaisia yhtiömiehiä. Heitä on oltava yli 50 % kaikista yhtiön vastuunalaisista yhtiömiehistä. • Avoimessa yhtiössä kaikkien yhtiömiesten ja yhtymissä sen jäsenten on oltava nuoria viljelijöitä.
Ympäristökorvaus	• Lietelannan sijoittaminen peltoon ja ravinteiden sekä orgaanisten aineiden kierrättäminen: korvausta maksetaan enintään 60 %:lle sitoumusosalasta. • Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen: kuivalannan tai lannasta erotetun kuivajakeen kuiva-ainepitoisuus on oltava vähintään 20 %. • Luonnonhoitopeltoa (LHP) ja monimuotoisuuspeltoa voi C-alueella olla yhteensä enintään 15 % ja AB-II-alueella 20 % maatilan sitoumusosalasta. • LHP:a saa olla C-alueella enintään 5 % ja AB-II-alueella 20 %. • Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys on ilmoitettava vuosittain ja sitä on oltava aina vähintään 20 % sitoumusosalasta. • Kerääjä- ja saneerauskasvien korvausta maksetaan enintään 25 % sitoumusosalasta. • Suojavyöhykenurmen nurmisiemenseoksessa typensitojakasveja saa olla enintään 20 %. • Maisemakasviseoksessa voi olla myös nurmi- ja heinäkasveja, mutta niiden osuus siemenseoksesta voi olla enintään 30 %. • Viherlannoitusnurmen siemenseoksessa on oltava vähintään 20 % typensitojakasvin siementä. • Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla: rivin tai rivivälin katemateriaalin on peitettävä katettavan maan pinnasta 90 %. • Peltolohkojen osilla, joiden kaltevuus on vähintään 15 %, on lietalanta, virtsa ja nestemäiset orgaaniset lannoitevalmisteet sijoitettava (TÄ). • Kotieläinten lannan tuestä ja fosforista huomioidaan 100 % levitysjankohdasta riippumatta (TÄ). • Lannan ja perunan solunesteen sisältämästä kokonaisfosforista lasketaan 100 %. • Turkiseläinten lannan, lihaluujauhon, elintarviketeollisuuden ruokajätteen sekä sakokaivo- ja puhdistamolietteen kokonaisfosforista lasketaan 60 %. • Tuhkan kokonaisfosforista lasketaan 40 %.
Luonnonhaitta- korvaus	Vuonna 2015 tehtyjä ympäristösitoumuskesantoja, luonnonhoitopeltoja ja suojavyöhykkeitä voi ilmoittaa enintään 25 % korvauskelpoisesta peltoalasta.
Luomusitoumus	• Luomutila voi ilmoittaa vuosittain kesantoja ja luonnonhoitopeltoja enintään 25 % sitoumusosalasta. Jos raja ylittyy, korvaus alenee. • Ns. vanhalla luomutilalla on oltava myyntikasveja yhteensä keskimäärin vähintään 30 % sitoumusosalasta. Uudella luomutilalla myyntikasvivaatimus pitää täytyä neljäntenä ja viidentenä sitoumusvuonna.

TARKISTA KEVÄÄLLÄ 2020
ESIMERKIKSI
LUONNONHOITOPELTOJEN
JA
SUOJAVYÖHYKKEIDEN
MAHDOLLISET
EHTOMUUTOKSET.

POHJOIS-SAVON MAASEUTUPALVELUT

POHJOIS-SAVON ELY-KESKUS

Kallanranta 11 • PL 2000 • 70101 KUOPIO • ely-keskus.fi/pohjois-savo

LUOTEIS-SAVO

KIURUVESI:

jukka.ruotsalainen@kiuruvesi.fi,
040 576 6487
niina.lohva@kiuruvesi.fi, 040 527 2191
tuula.vuorenvirta@kiuruvesi.fi, 040 527 2133

PIELAVESI JA KEITELE:

hanna-maria.laukkanen@kiuruvesi.fi,
040 088 4092

YLÄ-SAVO

maaseutupalvelut@iisalmi.fi

IISALMI:

eero.pulkkinen@iisalmi.fi, 0400 220 077
tuija.laajalahti@iisalmi.fi, 040 148 4305

LAPINLAHTI:

merja.koskela@iisalmi.fi, 040 488 3051
tanja.tolonen@iisalmi.fi, viransij.
titta.haimivaara@iisalmi.fi, 040 558 1641

SONKAJÄRVI:

maria.vatanen@iisalmi.fi, 040 674 2926
tanja.ruotsalainen@iisalmi.fi, 0400 370 096

VIEREMÄ:

erkki.koukkari@iisalmi.fi, 0400 370 095
tanja.ruotsalainen@iisalmi.fi, 0400 370 096

SYDÄN-SAVO

juha.nykanen@siilinjarvi.fi, 044 740 1250
laura.reinikainen@siilinjarvi.fi, 044 740 1261

TUUSNIEMI:

marjatta.happonen@siilinjarvi.fi, 044 740 1251

JUANKOSKI:

aulikki.pasanen@siilinjarvi.fi, 044 740 1258

KUOPIO:

leena.luostarinen2@siilinjarvi.fi, 044 740 1263
mikko.liimatainen@siilinjarvi.fi, 044 740 1257

RAUTALAMPI JA VESANTO:

hannu.jyrkkanen@siilinjarvi.fi, 044 740 1253

KAAVI:

harri.kontro@siilinjarvi.fi, 044 740 1254

MAANINKA JA TERVO:

heikki.lappalainen@siilinjarvi.fi, 044 740 1256

NILSIÄ JA RAUTAVAARA:

juha.poukko@siilinjarvi.fi, 044 740 1259

SUONENJOKI JA KARTTULA:

ulla.koivisto@siilinjarvi.fi, 044 740 1260

LEPPÄVIRTA JA VARKAUS:

anna-maija.raisanen-jatkola@siilinjarvi.fi,
044 740 1262

SIILINJÄRVI:

erkki.vaatainen@siilinjarvi.fi, 044 740 1264

MAATILAINVESTOINNIT:

juha.ikaheimo@ely-keskus.fi,
029 502 6010

eija.eskelinen@ely-keskus.fi,
029 502 6704

rakennusinsinööri:

lassi.pulkkinen@ely-keskus.fi,
029 502 6613

NUOREN VILJELIJÄN ALOITUSTUKI:

juha.ikaheimo@ely-keskus.fi,
029 502 6010

NEUVO2020-NEUVONTA:

juha.ikaheimo@ely-keskus.fi,
029 502 6010

eija.eskelinen@ely-keskus.fi,
029 502 6704

KASVINTARKASTUS:

minna.mustonen@ely-keskus.fi,
029 502 6602

riitta.kesonen@ely-keskus.fi,
029 502 6577

PERUSTUKI JA TUKIOIKEUDET:

riitta.kesonen@ely-keskus.fi,
029 502 6577

YMPÄRISTÖSOPIMUKSET:

riitta.kesonen@ely-keskus.fi,
029 502 6577

sirpa.tarvainen@ely-keskus.fi,
029 502 6628

LUOMUSITOUMUKSET JA -VALVONTA:

minna.mustonen@ely-keskus.fi,
029 502 6602

sirpa.tarvainen@ely-keskus.fi,
029 502 6628

VILJELIJÖIDEN TULOTUKIEN HALLINNOINTI JA VALVONTA:

pauli.lehtonen@ely-keskus.fi,
valvontapäällikkö, 029 502 6593

kimmo.honkanen@ely-keskus.fi,
029 502 6559

jouni.huusko@ely-keskus.fi,
029 502 6791

timo.kalke@ely-keskus.fi,
029 502 6573

helena.lindberg@ely-keskus.fi,
029 502 6583

arja.nuutinen@ely-keskus.fi,
029 502 0935

pauli.raatikainen@ely-keskus.fi,
029 502 6615

timo.ryhanen@ely-keskus.fi,
029 502 6622

leeni.toropainen@ely-keskus.fi,
029 502 0016

MEHILÄISTALOUDEN TUKI (koko Suomi):

vuokko.mahonen@ely-keskus.fi,
029 502 6832

TUKIKALENTERI MUISTUTTAA PÄIVÄMÄÄRISTÄ JA EHDOISTA

Olemme jälleen koonneet tukikalenteriin hakemusten, ehtojen ja maksatusten tärkeät päivämäärät. Lähteenä on käytetty kevään 2019 tietoja.

Tämä kalenteri ei ole kuitenkaan kaiken kattava tukiopas. Tärkeintä on viljelijän itse tietää, mihin hän on sitoutunut ja sitä kautta muistaa tarvittavat ehdot. Kalenterin QR-koodit opastavat suoraan sivulle, josta voit lukea ehtoja tarkemmin sekä tarkistaa mahdolliset muutokset. Ne kannattaa aina välillä kerrata.

Olemme pyrkineet edelleen esittämään tukiehdot tavalla, joka saavuttaisi mahdollisimman monet. Kalenterin kaistakuva ja taulukot auttavat palauttamaan mieleen tukiehdot yhdellä silmäyksellä.

Vuonna 2019 moni viljelijälle tärkeä internetsivusto on muuttunut. Vuoden alussa Mavi, Evira ja osa Tukesia muuttuivat Ruokavirastoksi ja nettisivusto on nyt ruokavirasto.fi. Osoite kohtitulevaa.fi vie MTKn uusille sivuille, ja sieltä löytyvät myös tukiin ja omistajanvaihdoksiin liittyvät asiat. MTK-Pohjois-Savon Facebook-sivulla muistutellaan myös maataloille tärkeistä asioista, kannattaa käydä tutustumassa. Muista myös Neuvo2020-palvelut sekä muut alueen EU-osarahoitteiset hankkeet ja niiden palvelut.

Tukikalenteri on tuotettu yhdessä Pohjois-Savon Kohti Tulevaa II-, Keski-Suomen Toivo- ja Pohjois-Karjalan Tiedolla tuloksiin -tiedonvälityshankkeiden kanssa. Kalenteri jaetaan myös näiden alueiden viljelijöille alueellisilla tukitiedoilla täydennettynä. Kohti tulevaa II -hanke jatkuu vuoden 2019 loppuun saakka. EUn ohjelmakauden muutoksista järjestetään jatkossakin tiedotusta.

Tämän tukivuoden kalenterikuvituksen on tehnyt Lapinlahden kuvataidelukion tuore ylioppilas Sini Karppinen. On hienoa saada kuvitukseen nuoren osaajan kädenjälki.

Toivomme, että kalenteri löytyy kaikkien pohjoissavolaisten viljelijöiden toimistoista ja auttaa tukiasioiden hallinnassa. Kyselyn perusteella 75 % tiloista käyttää tukikalenteria joko säännöllisesti tai satunnaisesti. Huima luku!

ANNE-MARI HEIKKINEN

Projektipäällikkö
Kohti Tulevaa II -hanke
anne-mari.heikkinen@mtk.fi
044 705 0401

JARI KAUHANEN

Toiminnanjohtaja
MTK-Pohjois-Savo
jari.kauhanen@mtk.fi
040 505 6718

